

Undersøgelse af to arkæologiske interesseområder på i alt 7.141 kvm. på lokaliteten Ålbæk Bro del af Matr. 6a, Jystrup By, Jystrup, forud for byggemodning og anlæggelse af boliger fra d. 14. – 28. januar 2008. Areal for undersøgelsen jf. kort 1.

Af Klaus Sidenius Hvid

SVM01145-2. Oversigtsfoto over interesseområde 1. Bemærk det fossile vådområde, der stadig er vandførende, i feltets midte.

Indhold

Resumé.....	2
Årsag og evt. sagshistorie	2
Deltager(e)	2
Lokalisering og topografi.....	3
Indmåling	4
Iagttagelsesforhold.....	4
Metode og beskrivelse	4
Undersøgelsens resultat.....	4
Fundtyper og datering	7
GIS og data.....	7
Rentegning:	7
Anlæg:	7
Felter:	8
Forespørgsler:.....	8
Nivellement:.....	8
Oversigtskort:.....	9
Fast målestok i 1:200:	9
Vurdering og evt. fremtidige tiltag	9
Anlægsliste.....	10
Fotoliste.....	13
Tegningsliste	13
Prøveliste.....	14
Fundliste.....	14
Bilag 1-2: Oversigt over interesseområde 1 - 2.	
Bilag 3: Genstandsfotos	
Bilag 4: Feltfotos	
Bilag 5: Tegningsbilag i målestok 1:200	

Resumé

I forbindelse med arkæologisk undersøgelse af to interesseområder på i alt 7.141 kvm. på byggemodningsareal ved Jystrup blev der registreret en række forhistoriske aktivitetsspor i form af stolpehuller, koge- og affaldsgruber samt en enkelt brønd. Der blev ikke fundet bevarede hustomter inden for de to områder, men typen og dateringen af de fremkomne anlæg viser, at de fleste anlægsspor stammer fra en boplads, der er blevet anlagt i området i yngre bronzealder (ca. 1000-500 f.Kr.)

Årsag og evt. sagshistorie

Efter henvendelse fra bygherre om udtalelse i henhold til museumslovens § 25 vedr. skjulte fortidsminder i området, blev der ultimo oktober - primo november 2007 foretaget en forundersøgelse af sagsarealet. Ved denne forundersøgelse blev der af Sydvestsjællands Museum udpeget to interesseområder på tilsammen 7.141 kvm. til yderligere arkæologisk undersøgelse, da der i disse var fremkommet en del stolpehuller og især gruber, hvis genstandsindhold tydede på, at anlæggene stammede fra en boplads fra yngre bronzealder. Undersøgelsesbudgettet godkendtes af KUAS d. 29/11 2007, og efter aftale med bygherre blev undersøgelsen af de to interesseområder foretaget fra d. 14 – d. 28. januar 2008.

Deltager(e)

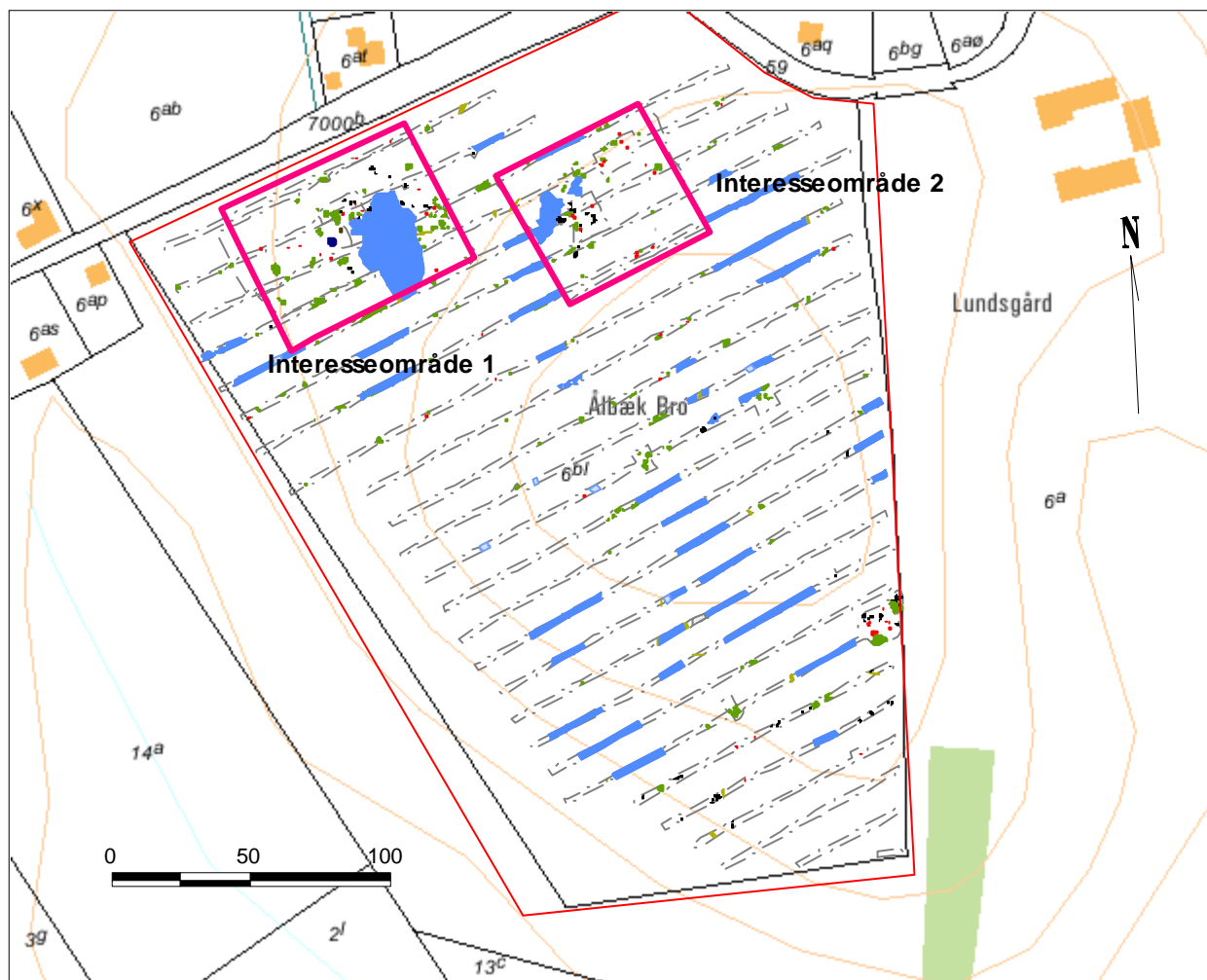
Ved undersøgelsen deltog stud. mag. Maria Løvgreen Berg (stud.mag.), Varaporn Poorisrisak (stud.mag.) og Klaus S. Hvid (udgravningsleder). Anlægsgartnerfirmaet ”Vækst og Miljø” i

Slagelse leverede gravemaskine med fører, og indmåling af felterne med GPS blev foretaget af Bo Jensen fra landmålerfirmaet DKS, Sorø.

Lokalisering og topografi

Lokaliteten Ålbæk Bro ligger umiddelbart vest for Jystrup By, syd for Ålbækvej og grænser mod øst helt op til den gamle jernbanegrav fra den nu nedlagte jernbane mellem Ringsted og Roskilde. Mod syd og vest afgrænses området af et lavtliggende å-forløb jf. Kort 1.

Begge interesseområder ligger på den nordøstlige skråning af en langstrakt bakke, der hæver sig jævnt mod sydøst. Hele den østlige del af dette højdedrag er imidlertid bortgravet af den mere end 20 meter dybe banegrav mod øst. Hele det omkringliggende område udenfor sagsarealet er et jævnt kuperet morænelandskab med højdedrag omkranset af lave vådområder, åer og søer.

Kort 1. SVM01145-2. Oversigt over sagsarealet og interesseområde 1 og 2. Bemærk de mange vådområder, der findes spredt over hele arealet. Baggrundskort: Topografisk Matrikelkort (pr. 5/2 2008) KMS ©.

Muldykkelsen på sagsarealet varierer fra ca. 10 cm. op til 70 cm, da mulden er pløjet bort på de højestliggende områder, mens de førhen våde lavninger langsomt er blevet fyldt op ved både jordflydning og pløjning.

Undergrunden består fortrinsvis af kompakt gulbrunt ler med enkelte større sten. Lagene er temmelig vandførende, hvilket tydeligt ses af de mange våde lavninger, der findes selv på højdedragets sider.

Indmåling

Alle 52 målepunkter blev indmålt med GPS af landmåler Bo Jensen fra landmålerfirmaet Dansk Kortlægning & Specielopmåling i System34 Sjælland med en nøjagtighed indenfor to centimeter.

Iagttagelsesforhold

Vejret var på nær én regnvejrsdag rimeligt godt med skydække det meste af tiden, hvilket betød, at årstidens lave sol ikke generede observationerne i felten. Jordlagene på pladsen var meget vandfyldte, og dette gav os, som ved forundersøgelsen, i flere tilfælde problemer, da snittede anlæg og lavninger hurtigt løb til med vand. Dette vanskeliggjorde dokumentationen af anlæggene og hindrede os i at lægge snit til profiltegning og fundindsamling gennem en del af de våde lavninger.

Metode og beskrivelse

Begge interesseområder, jf. kort 2-3, blev afsat med landmålerstokke og herefter blev mulden afrømmet med gravemaskine påmonteret en to meter bred planérskovl. Alle fremkomne anlæg (nedgravninger i råjorden), så som stolpehuller, gruber og andre strukturer (lavninger, vådområder osv.) blev ridset op og markeret med pinde for at lette den efterfølgende genfindning og registrering. I interesseområderne blev der manuelt udlagt målesystem, og herefter blev samtlige anlæg, nedgravninger og lavninger indtegnet på vandfast A3-folie i målestok 1:100. Efter endt fladetegning blev alle anlæg og mindre gruber snittet i hånden. De største gruber samt de ikke vandførende lavninger blev snittet med gravmaskinen, da dette sparede den budgetterede brug af minigraver.

Snittene blev herefter tegnet i målestok 1:20 og anlæggenes karakter og fyld beskrevet; anlæg af meget ringe dybde blev dog kun beskrevet. Fund fra gruber og vådområder blev sorteret efter materiale, tildelt genstandsnummer (X-nr.) og indført i en fundliste (se bagerst i rapporten). Digitale fotos blev kun taget af de største og mest markante anlæg (f.eks. gruber og brønde). Da de fossile vådområder var vigtige for pladsens tolkning, lod vi, som nævnt, maskinen foretage snit i gennem dem, der ikke stod fulde af vand, således at deres dybde, karakter og eventuelle indhold kunne blive registreret.

Der blev ved undersøgelsen udtaget jordprøver af udvalgte anlæg til C14-datering og makrofossilanalyse (jf. prøveliste bagerst i rapporten); resultaterne af disse undersøgelser afventes endnu i skrivende stund.

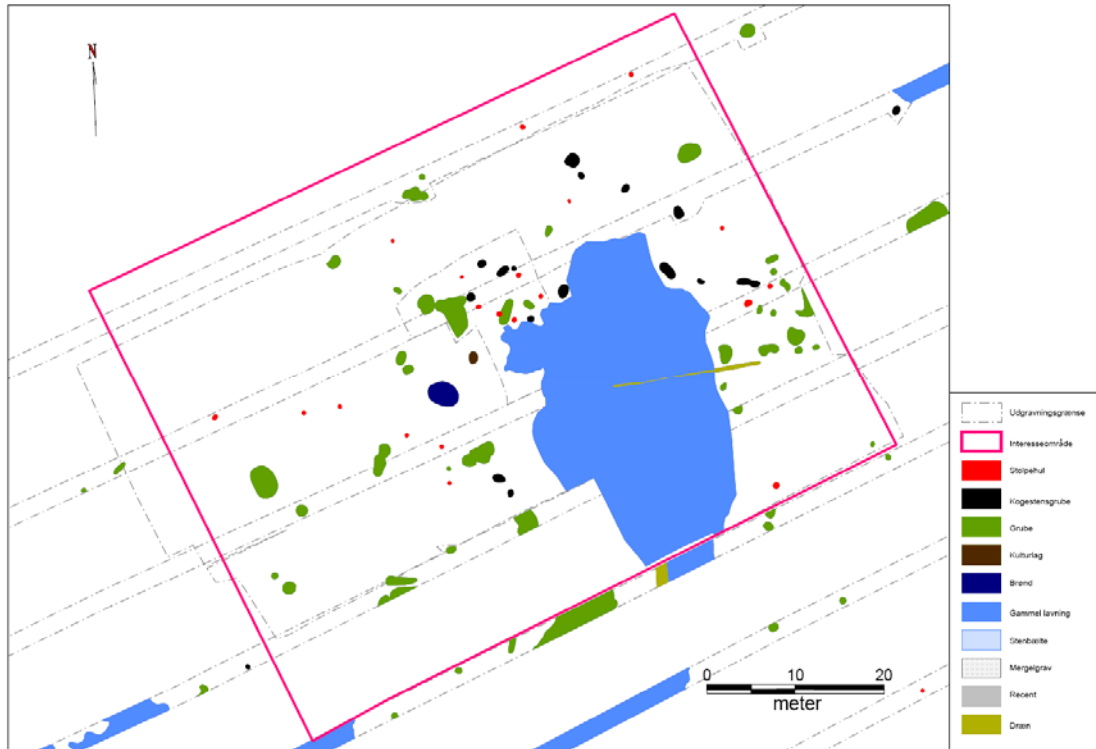
Undersøgelsens resultat

Ved den arkæologiske undersøgelse af de to interesseområder **1** og **2** blev der i alt registreret 11 stolpehuller, 33 gruber, 10 kogegruber og en enkelt brønd. Som det kunne ses ved undersøgelsen, var der kun et meget lille antal stolpehuller i de frilagte områder. Den høje nedpløjningsgrad, der tydeligvis var i området, har betydet, at en stor del af de forhistoriske anlægsspor er ødelagt og at kun de større anlæg, så som gruber og meget dybt nedgravede stolpehuller, er bevaret i dag.

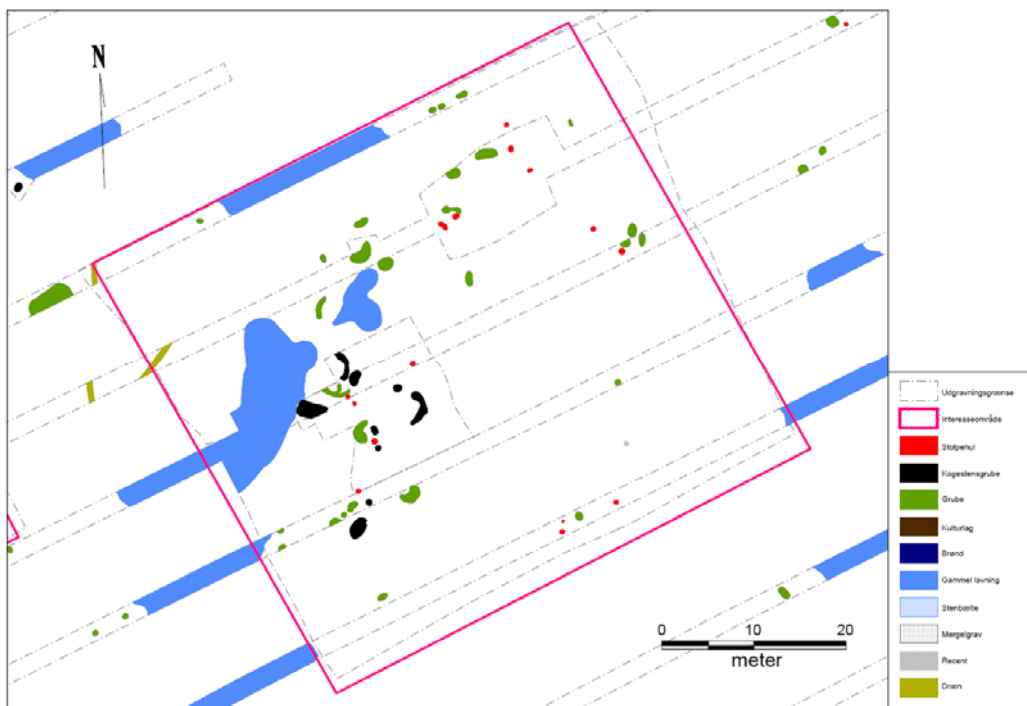
Langt de fleste anlæg i de undersøgte områder lå koncentreret omkring to vådområder, der lå på den nordvestlige side af en markant bakke, jf. kort 2 og 3. Disse vådområder har i oldtiden været en del af et større sammenhængende vådområde, der formentlig har stået i forbindelse med Valsøllille Sø, jf. kort 4. I det oprindelige sagsareals nordøstlige hjørne er der, i umiddelbar nærhed af interesseområderne, endnu bevaret et mindre vandhul bevokset med især pil og hassel, og vi må antage, at begge vådområder i udgravningsfelterne har haft en lignende karakter før dræningen. Det er interessant, at kogegruberne, ligesom de øvrige anlæg, koncentrerer sig omkring de fossile vådområder. Dette må efter al sandsynlighed skyldes, at man ved madlavning og andre aktiviteter på pladsen har brugt de nærliggende vandhuller til deponering af affald og overskudsmaterialer. Vi fandt da også ved udgravningen både dyreknogeter, ildskørnede sten og trækul i de gamle våde

lavninger, men en nøjere undersøgelse og totaludgravning af de fossile vandhuller var ikke mulig pga. den megen vand, der hurtigt strømmede op fra undergrunden.

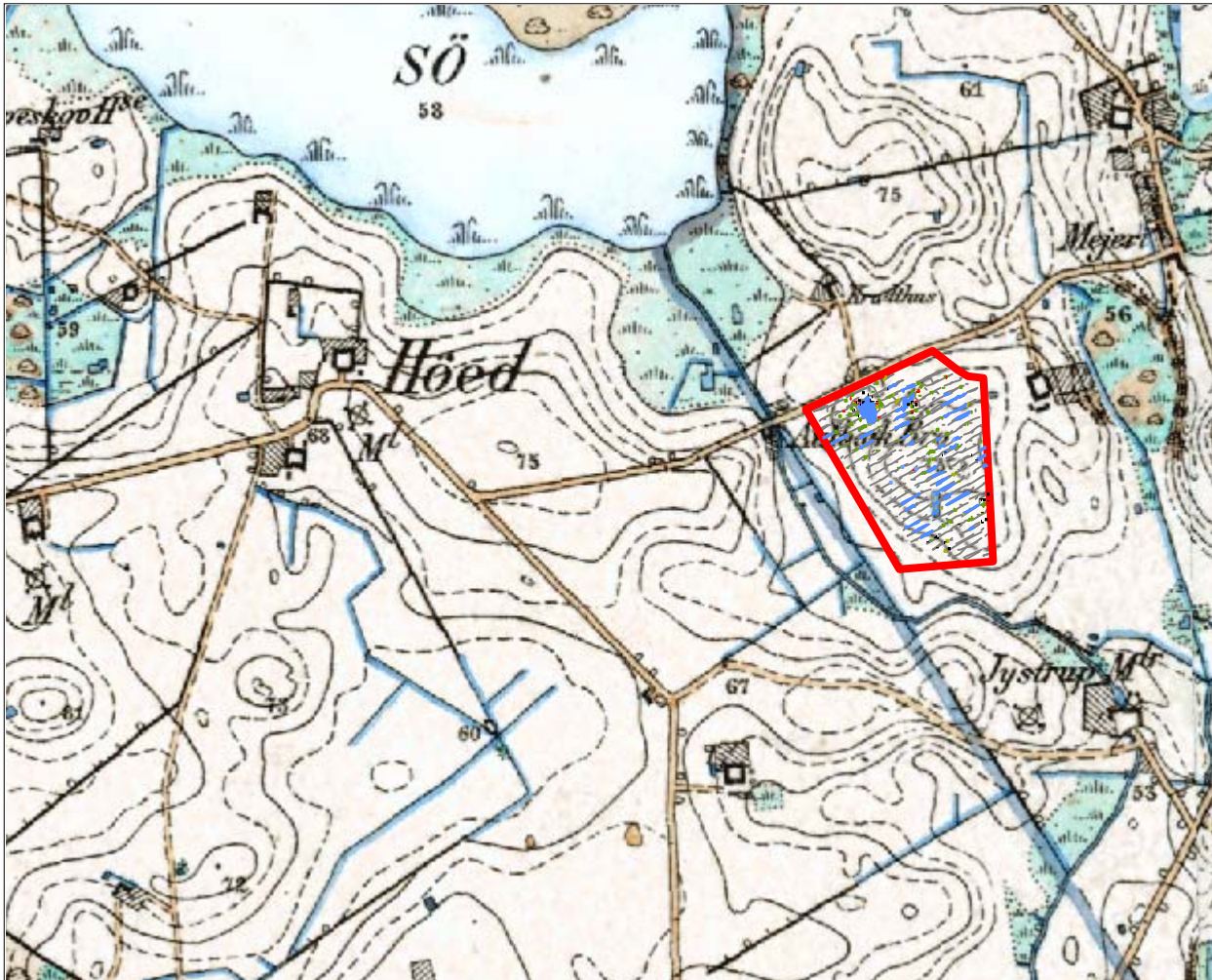
Udsmid i vådområder har været en helt almindelig praksis på de forhistoriske bopladser, da dette var en effektiv måde at skaffe sig af med affald på, så det ikke tiltrak sig uønskede insekter og rovdyr

Kort 2. SVM01145-2. Oversigt over anlæg og vådområder på interesseområde 1.

Kort 3. SVM01145-2. Oversigt over anlæg og vådområder på Interesseområde 2.

Kort 4. SVM01145-2. Sagsårealets omgivelser ca. 1900 e.Kr. Bemærk de mange vådområder samt sagsårealets beliggenhed nær Valsøllille Sø. Baggrundskort: Højkantskort 1:20.000.

Vådområdenes brug til deponering af affald betød dog, at de ikke kunne bruges som drikkevandsressource; frisk drikkevand har man på Ålbæk Bro i stedet hentet i en dyb, gravet brønd centralt på felt 1, jf. kort 2 og nedenstående foto

SVM01145-2. Foto af brønd A-380 i interesseområde 1.

Der ses på både Interesseområde 1 og 2 et mindre antal stolpehuller, som det ikke er muligt at udskille huse, hegn eller andre strukturer ud fra. At der ikke blev fundet regulære hustomter ved undersøgelsen kan skyldes, at stolpehullerne herfra er blevet ødelagt som følge af den intensive pløjning i området

Det forholdsvis lave antal stolpehuller sammenholdt med tilstedeværelsen af de mange lertagningskogestens- og affaldsgruber gør det imidlertid mere sandsynligt, at vi har at gøre med udkanten af et bopladsområde, der ud fra et lille men repræsentativt keramikmateriale kan dateres til yngre bronzealder (1000-500 f.Kr.). De mange forskellige typer gruber og deres beliggenhed ved de affaldsfyldte vådområder viser, at der må være tale et aktivitetsområde, hvor man har udført de aktiviteter, som man ikke ønskede at have i nærheden af sine beboelseshuse på grund af både brandfare, lugt- og affaldsgener. Sådanne aktivitetszoner er almindeligt forekommende på de forhistoriske bopladser og kendes fra alle perioder over hele landet.

Selve beboelsedelen af bopladsen skal formentlig findes lige uden for de her undersøgte områder

Fundtyper og datering

	Neolitikum	TN-MNA	MNB-SN	Bronzealder	ÆBa.	YBa	Æ.Jernalder	FJA	RJA	Y. Jernalder
Boplads										
Boplads – Brønd						1				
Boplads – Bygning										
Boplads – Grube						33				
Boplads – Stolpehul						11				
Boplads – Hustomt										
Boplads – Ildsted										
Boplads – Koge-grube						10				

Figur 1. Oversigt over anlæg og dateringer på sagsarealet.

GIS og data

Til digitaliseringen af udgravningsdata blev der anvendt GIS-programmet MapInfo.

Alle digitale data blev lagt i undermapperne, "Landmåler" og "Kp2000sj" under journalnummeret.

(Z:\Arkæologi\Journal\01145 Ålbæk bro, Jystrup\GIS\Landmåler),

(Z:\Arkæologi\Journal\01145 Ålbæk bro, Jystrup\GIS\Kp2000Sj).

De anvendte tabeller: "Anlæg", "Felter", "Muld", "Undergrund", alle forespørgsler samt arbejdsområder blev lagt i undermappen "Kp2000Sj".

Rentegning:

Alle GPS-punkter blev sendt af landmåler med x & y koordinater samt z koordinater i målesystem

System34Sjælland. Punkterne blev herefter konverteret til målesystem KP2000. Målepunkterne

blev lagt ind under mappen "Landmåler". Alle felttegninger blev indscannede, gemt i png.format og

lagt ind i mappen "Kp2000sj".

Anlæg:

Alle anlæg på felttegningerne blev optegnet med værktøjsknappen "polygon" i det eksisterende arbejdsområde "01145_Rentegning". I den tilhørende database "Anlæg" blev der i første omgang

kun udfyldt i kolonnefelterne: "Anlæg" med anlægsnummer, "T" med tegningsnummer. Ved indtastningen af tegningerne med anlægsbeskrivelser blev de øvrige kolonner udfyldt.

I kolonnen "Snit" blev de oplysninger, der tilhører anlæggets dimensioner indtastet. I kolonnen "Type" blev der indskrevet tolkningen af anlæggets funktion. I kolonnen "Bemærkning" blev alle øvrige oplysninger om anlægget såsom fyldbemærkning indtastet. X-numre blev indtastet i kolonnen "Fund". I kolonnen "SVM" blev journalnummeret udfyldt.

Kolonnerne "Fase" og "Kunstlag" blev ikke anvendt i denne undersøgelse.

Anlæg	Del af	T	Snit	Type	Bemærkning	Fund	SVM	Fase	Kunstlag
376		26, 25	Snit S-N. 162 cm i diameter, 8 cm dyb. Skrå sider og flad bund	Grube	Bund af grube. Gråbrun sandet ler med lidt brændt ler og trækul		01145-2		
377		24, 25	115 cm i diameter, 5 cm dyb. Udvasket bund	Kulturlag	Rest af kulturlag. Brungrå let sandet ler med enkelte sten		01145-2		

Felter:

I tabellen "Felter" blev Felt 01 og Felt 02 rentegnet med værktøjsknappen polygon. Her blev feltnummer og journalnummer indtastet hhv. i kolonnerne "Felt" og "SVM" i den tilhørende database.

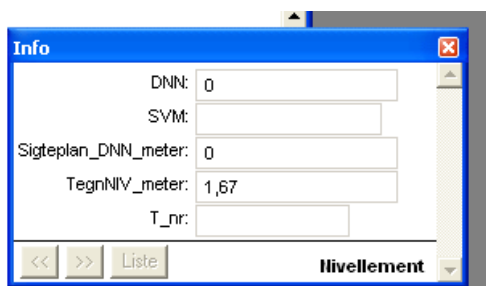
Forespørgsler:

Der blev lavet forespørgsler på nye anlægstyper, som fremkom under rentegningen.

Nivellement:

De nivellementer, vi tog i felten, blev indtastet i tabellen "Nivellement". Ved indtastningen af nivellementerne blev der i første omgang kun indskrevet nivellement i meter i kolonnen "TegnNIV_meter". Efter indtastningen af alle nivellementer, der var på en felttegning, markerede jeg dem i nivellementstabellen og brugte funktionen "opdater kolonne". Her blev der i kolonnen "Sigteplan_DNN_meter" indtastet det tal svarende til Tegningsfix + fixpunktets Z-koordinat for de pågældende nivellementer.

Dernæst blev kolonnen "SVM" og "T_nr." opdateret med det korrekte SVM-journalnummer og tegningsnummer. Til sidst blev kolonnen "DNN" ligeledes opdateret ved at vælge kolonnen "TegnNIV_meter", der skal fratrækkes "Sigteplan_DNN_meter".

Oversigtskort:

Efter rentegningen af alle anlæg samt feltafgrænsning blev de nye anlægstyper åbnet i det eksisterende arbejdsområde "01145_oversigtskort".

Fast målestok i 1:200:

I et nyt arbejdsområde kaldet "01145-2_FastMålestok" blev Felt 01 og Felt 02 på "01145_oversigtskort" opdelt i gitre, der hver er på 80 meter x 80 meter. Herefter blev hvert gitter underopdelt i to, dvs. 80 meter x 40 meter.

Hvert felt svarende til 80 meter x 40 meter fik et tegningsnummer dvs. et fortløbende "SVM01145-2_FastMålestok_T01", "SVM01145-2_FastMålestok_T02" osv. og dernæst gemt i PDF-format i undermappen "Kp2000sj". Til sidst blev der lavet en oversigtstegning kaldet "SVM01145-2_FastMålestok_Oversigtstegning", hvor man kan se alle gitre med deres T-numre. Denne blev ligeledes gemt i PDF-format og gemt i undermappen "Kp2000sj".

Vurdering og evt. fremtidige tiltag

Der hersker ingen tvivl om, at vi på lokaliteten Ålbæk Bro har at gøre med sporene af en boplads fra yngre bronzealder. De ringe bevaringsforhold med tynde muldrag flere steder og den ringe dybde af selv større gruber tyder på, at en stor del af de oprindelige anlæg er blevet pløjet bort ved senere tiders dyrkning af jorden. Der blev ikke erkendt hustomter og hegn nogen steder på bakken, men brønden, de mange store gruber samt keramikken og de forarbejdede flintsager viser, at der er tale om et aktivitetsområde til en bebyggelse fra perioden 1000-500 f.kr. Selvfølgelig den bebyggede del af bopladsen må ligge andetsteds på bakken.

Der er i området omkring Jystrup kun foretaget få større arkæologiske undersøgelser, derfor er denne undersøgelse en af de første af sin art. Området har med sin topografi et stort arkæologisk potentiale, idet højdedrag, velegnet til beboelse, veksler mellem lavere liggende vådområder, der i mange tilfælde har været del af et større sejlbart vandssystem. Der er i umiddelbar nærhed af lokaliteten registreret fund fra alle forhistoriske perioder (primært i form af løsfund). Det er derfor sandsynligt, at der ligger flere forhistoriske lokaliteter i området omkring Ålbæk Bro, og det må således anbefales, at der bliver foretaget lignende arkæologiske undersøgelser ved kommende jordarbejder i området.

Sorø d. 7/8 2008

Klaus Sidenius Hvid

Anlægsliste

Anlæg	DelAf	T.nr.	Snit	Type	Beskrivelse	Fu
376		26, 25	Snit S-N. 162 cm i diameter, 8 cm dyb. Skrå sider og flad bund	Grube	Bund af grube. Gråbrun sandet ler med lidt brændt ler og trækul	
377		24, 25	115 cm i diameter, 5 cm dyb. Udvasket bund	Kulturlag	Rest af kulturlag. Brungrå let sandet ler med enkelte sten	
379		24, 25	Snit Ø-V. 98 cm i diameter, 28 cm dyb. Skrå sider og let afrundet bund	Grube	Brungrå let sandet ler med trækul og stor sten i midten	
380		24, 25	Maskinsnit SØ-NV. 260 cm i diameter, 100 cm dyb. Lige SØ-side, "trappeformet" NV-side og næsten flad bund	Brønd	Øverste lag: Mørk brungrå let leret sand. Midterste lag: Mørk brungrå sand med brændte sten og trækul. Nederste lag: Som det øverste lag men med større sten	
381		26, 25	Snit S-N. 74 cm i diameter, 6 cm dyb. Lige sider og bund	Grube	Bund af grube. Gråbrun sandet ler med lidt brændt ler og trækul	
382		24, 25	Snit S-N. 28 cm i diameter, 24 cm dyb. Lige sider og bund	Stolpehul	Tvivlsom stolpehul. Lys brungrå let sandet ler	
383		24, 25	Snit S-N. 28 cm i diameter, 13 cm dyb. Let afrundede sider og bund	Stolpehul	Tvivlsom stolpehul. Gråbrun let sandet ler	
384		26, 25	Snit NØ-SV. 112 cm i diameter, 24 cm dyb. Skrå NØ-side der går over i en flad bund, let skrå SV-side	Kogestensgrube	Øverste lag: Gråbrun let sandet ler med brændte sten. Nederste lag: Brungrå let sandet ler med lidt trækul	
386		26, 25	Snit NØ-SV. 350 cm i diameter, 20 cm dyb. Skrå sider og flad ujævn bund	Grube	Mørk brungrå let sandet ler med trækul og enkelte større sten	
387		24, 25	Snit V-Ø. 26 cm i diameter, 8 cm dyb. Skrå sider og flad bund	Stolpehul	Tvivlsom stolpehul. Gråbrun let sandet ler	
388		26, 25	Snit S-N. 40 cm i diameter, 36 cm dyb. Lige sider og bund	Stolpehul	Tvivlsom stolpehul. Lys brungrå let sandet ler	
389		26, 25	Snit S-N. 54 cm i diameter, 10 cm dyb. Skrå sider og let afrundet bund	Grube	Bund af grube. Brungrå sandet ler med trækulstykker	
390		24, 25	Maskinsnit NV-SØ. 280 cm i diameter, 29 cm dyb. Skrå sider og flad bund	Grube	Lag i NV-siden: Gråbrun let sandet ler med sten og enkelte trækulsnistre. Lag i SØ-siden: Lys brungrå let sandet ler med enkelte sten	
391		24, 25	Snit S-N. 166 cm i diameter, 46 cm dyb. Rund S-side, skrå N-side der bliver lige mod bunden og let afrundet bund	Grube	Øverste lag: Brun let sandet ler med enkelte trækulsnistre. Midterste lag: Brun let sandet ler med trækulsnistre. Nederste lag: Mørk brungrå let sandet ler med en del trækul	X1 Ke
392		26, 28	Snit N-S. 80 cm i diameter, 12 cm dyb. Let afrundede sider og bund	Grube	Brungrå let sandet ler med enkelte trækulsnistre og småsten	
393		26, 25	Snit S-N. 96 cm i diameter, 14 cm dyb. Skrå S-side, lige N-side og flad bund	Kogestensgrube	Mørk brungrå ler med trækul	
394		24, 25		Grube	Tvivlsom grube. Lys gråbrun let sandet ler	
395		24, 25	Snit SØ-NV. 126 cm i diameter, 45 cm dyb. Runde sider og bund	Grube	Brungrå sandet ler	X1 Ke
396		26, 34	Snit S-N. 150 cm i diameter, 14	Grube	Mørk gråsort med ildskørnede sten	

Anlæg	DelAf	T.nr.	Snit	Type	Beskrivelse	Fu
			cm dyb. Let skrå sider og flad bund		sandet ler	
397		26, 28	Snit NV-SØ. 120 cm i diameter, 6 cm dyb	Grube	Bund af grube. Gråbrun let sandet ler med trækulsnistre	
398		26, 28	Snit N-S. Let afrundede sider og flad bund	Grube	Mørk gråbrun let sandet ler med enkelte trækulsnistre og enkelte sten	
399		32, 28	Snit S-N. 58 cm i diameter, 28 cm dyb. Lige sider og flad bund	Grube	Brungrå let sandet ler	
400		32		Grube		
401		32, 28	Snit S-N. 40 cm i diameter, 8 cm dyb. Let afrundede sider og bund	Grube	Bund af grube. Brungrå let sandet ler med enkelte trækulsnistre og småsten opblandet med undergrund	
402		32, 28	Snit V-Ø. 78 cm i diameter, 26 cm dyb. Let skrå sider og svagt afrundet bund	Grube	Mørk brungrå let sandet ler med enkelte trækulsnistre og småsten let opblandet med undergrund. Øverst i Ø-siden: Gråbrun let sandet ler	
403		24, 28	Snit N-S. 36 cm i diameter, 14 cm dyb. Lige sider og flad bund	Stolpehul	Brungrå let sandet ler	
404		32, 34	Snit N-S. 115 cm i diameter, 25 cm dyb. Skrå N-side, lige S-side og "trapeformet" bund	Grube	Grube med stolpehul i S-siden. Mørk brungrå med enkelte trækulsnistre sandet ler	X1 Ke X1
405		27, 28	Snit S-N. 26 cm i diameter, 23 cm dyb. Lige sider og bund	Stolpehul	Tvivlsom stolpehul. Lys brungrå sandet ler med lidt trækulsnistre, let undergrundsopblandet	
406		27, 28	Snit S-N. 76 cm i diameter, 18 cm dyb. Let afrundede sider og ujævn afrundet bund	Grube	Gråbrun let sandet ler med en del trækul let opblandet med undergrund samt enkelte sten	
407		27, 28	Snit N-S. 70 cm i diameter, 25 cm dyb. Runde sider og ujævn afrundet bund	Grube	Gråbrun let sandet ler med en del mindre sten samt en del trækulsnistre	
408		30, 28	Snit N-S. 78 cm i diameter, 28 cm dyb. Let skrå sider og næsten flad bund	Grube	Gråbrun let sandet ler med enkelte trækulsnistre	
409		27, 28	Snit N-S	Kogestensgrube	Bund af kogestensgrube. Gråsort med ildskørnede sten, sandet ler	
410		27, 28	Snit S-N. 28 cm i diameter, 26 cm dyb. Let skrå sider og flad bund	Stolpehul	Brungrå let sandet ler med enkelte sten	
411		27, 28	Snit N-S. Let skrå sider og flad ujævn bund	Kogestensgrube	Gråsort med trækul, sandet ler	
412		29, 34	Snit Ø-V. 286 cm i diameter, 64 cm dyb. Let afrundet Ø-side, let skrå V-side og ujævn afrundet bund	Grube	Øverste lag: Gråbrun let sandet ler med en del småsten samt enkelte trækulsnistre. Nederste lag (tyndt lag): Brungrå let sandet ler med en del trækulsnistre	X1 Ke
413		27, 28	Snit N-S	Kogestensgrube	Bund af kogestensgrube. Gråsort med ildskørnede sten, sandet ler = 2 cm	
414		29, 28	Snit NØ-SV. 54 cm i diameter, 8 cm dyb. Let afrundede sider og flad ujævn bund	Kogestensgrube	Rest af kogestensgrube. Sortgrå sandet ler med mange trækulsnistre samt sten	
415		27, 28	Snit Ø-V. 60 cm i diameter, 16 cm dyb. Let skrå sider og flad bund	Kogestensgrube	Mørk brungrå sandet ler med sten og trækul	
416		30, 28	Snit S-N. 34 cm i diameter, 12 cm dyb. Let skrå sider og flad bund	Stolpehul	Mørk brungrå sandet ler	
417		31, 28	Snit NØ-SV. 162 cm i diameter,	Grube	Gråbrun let sandet ler med enkelte	

Anlæg	DelAf	T.nr.	Snit	Type	Beskrivelse	Fu
			22 cm dyb. Let afrundede sider og flad bund		trækulsnistre samt enkelte småsten. I midten mod NØ-siden: mindre lag af mørk gråbrun let sandet ler med trækulsnistre	
418		29, 28	Snit NØ-SV. 82 cm i diameter, 10 cm dyb. Skrå sider og flad bund	Kogestensgrube	Brunsort let leret sand med sten og trækul	
419		29, 28		Kogestensgrube	Rest af kogestensgrube. Fyld som A414: Sortgrå sandet ler med mange trækulsnistre samt sten	
420		31, 28	Snit V-Ø. 52 cm i diameter, 16 cm dyb. Lige sider og afrundet bund	Grube	Grube/stenspor? Gråbrun let sandet ler	
421		29, 28	Snit N-S. 32 cm i diameter, 10 cm dyb. Skrå sider og flad bund	Stolpehul	Gråbrun sandet ler med enkelte trækulsnistre	
422		29, 28	Snit SV-NØ. Let afrundet SV-side, skrå NØ-side og ujævn bund	Grube	Mørk brungrå let sandet ler med lidt trækul	
423		31, 28	Snit Ø-V. 120 cm i diameter, 20 cm dyb. Let afrundede sider og flad bund	Grube	Mørk brungrå sandet ler med trækul	
424		31, 28	Snit N-S. 50 cm i diameter, 18 cm dyb. Runde sider og rund bund	Grube	Øverste lag: Brunsort let sandet ler med trækulsnistre og enkelte sten. Nederst lag: Som det øverste lag men opblandet med undergrund	
425		31, 28	Snit Ø-V. 168 cm i diameter, 20 cm dyb. Let afrundede sider og flad bund	Grube	Mørk brungrå sandet ler med trækul	
426		33, 34	Snit Ø-V. 46 cm i diameter, 18 cm dyb. Lige sider og flad bund	Stolpehul	Mørk gråbrun let sandet ler med lidt trækul	
427		36, 34	Snit NV-S. 220 cm i diameter, 18 cm dyb. Let afrundede sider og flad bund	Grube	Mørk gråbrun sandet ler med en del trækul og sten	
429		33, 34	Snit N-S. 76 cm i diameter, 22 cm dyb. Let skrå sider og ujævn bund	Grube	Mørk gråbrun let sandet ler med en del trækul	
430		36, 34	Snit SV-NØ. 166 cm i diameter, 30 cm dyb. Afrundet SV-side, rund NØ-side og flad bund i flere etaper	Grube	I midten af gruben: Mørk sortbrun let leret sand med trækul. I SV-siden: Brun sandet ler. I NØ-siden: Som laget i midten af gruben men undergrundsopblandet	
431		36, 34	Snit NØ-SV. 144 cm i diameter, 32 cm dyb. Let afrundede sider og næsten bund	Kogestensgrube	Øverste lag: Mørk brungrå sandet ler. Nederste lag: Mørk gråsort med trækul og ildskørnede sten sandet ler	
432		33, 34	Snit N-S. 132 cm i diameter, 12 cm dyb. Let afrundede sider og flad bund	Grube	Mørk gråbrun ler med lidt trækul	
433		36, 34	Snit Ø-V. 90 cm i diameter, 24 cm dyb. Runde sider og bund	Grube	Øverste lag: Brun let sandet ler. Nederst lag: Mørk gråbrun let sandet ler med trækul og lidt sten	
434		33, 34	Snit S-N. 40 cm i diameter, 16 cm dyb. Let skrå sider og flad bund	Stolpehul	Mørk gråbrun let sandet ler med lidt trækul	

Fotoliste

Film nr	Opt	Type	Tekst	Fot	Dato
01145D	1	Digital	Grøft 2 (vandfyldt), set fra nord-øst	KM	07-11-2007
01145D	2	Digital	Grøft 3, set fra nord-øst	KM	07-11-2007
01145D	3	Digital	Udvidelse ved grøft 4, set fra nord	KM	07-11-2007
01145D	4	Digital	Udvidelse ved grøft 5 og 6, set fra øst	KM	07-11-2007
01145D	5	Digital	Grøft 7, 1. lavning, set fra nord	KM	07-11-2007
01145D	6	Digital	Grøft 7, 2. lavning, set fra nord	KM	07-11-2007
01145D	7	Digital	Grøft 7, 3. lavning, set fra nord	KM	07-11-2007
01145D	8	Digital	Grøft 8, set fra syd-vest	KM	07-11-2007
01145D	9	Digital	Grøft 13, set fra nord-øst	KM	07-11-2007
01145D	10	Digital	1. udvidelse ved grøft 12, set fra øst	KM	07-11-2007
01145D	11	Digital	2. udvidelse ved grøft 12, set fra øst	KM	07-11-2007
01145D	12	Digital	Grøft 15, set fra nord-øst	KM	07-11-2007
01145D	13	Digital	Grøft 18 (mergelgrav), set fra nord-øst	KM	07-11-2007
01145D	14	Digital	Udvidelse ved grøft 20, set fra nord	KM	07-11-2007
01145D	15	Digital	Lille udvidelse ved grøft 20, set fra nord-øst	KM	07-11-2007
01145D	16	Digital	Grøft 20, set fra syd-vest	KM	07-11-2007
01145D	17	Digital	Grøft 22, set fra syd-vest	KM	07-11-2007
01145D	18	Digital	Sidste grøft, set fra nord-øst	KM	07-11-2007
01145D	19	Digital	Oversigt, set fra øst	KM	07-11-2007
01145D	20	Digital	Oversigt (ved grøft 16), set fra øst	KM	07-11-2007
01145D	21	Digital	Oversigt (ved grøft 16), set fra nord	KM	07-11-2007
01145D	22	Digital	Oversigt (ved grøft 16), set fra syd	KM	07-11-2007
01145D	23	Digital	Oversigt (ved grøft 16), set fra vest	KM	07-11-2007
01145D	24	Digital	Herfra -2. Gravemaskinen afrømmer jord på felt 1. Set fra SV.	MLB	14-01-2008
01145D	25	Digital	A380. Profil af brønd. Set fra Ø.	MLB	15-01-2008
01145D	26	Digital	A380. Profil af brønd. Set fra Ø.	MLB	15-01-2008
01145D	27	Digital	Oversigt over den sydlige del af feltet med vand og Vara.	MLB	15-01-2008
01145D	28	Digital	Oversigt over den vestlige del af felt 1. Set fra Ø.	MLB	15-01-2008
01145D	29	Digital	A412. Profil af Grube. Set fra N.	MLB	23-01-2008
01145D	30	Digital	A412. Profil af Grube. Set fra N.	MLB	23-01-2008
01145D	31	Digital	A412. Profil af Grube. Set fra N.	MLB	23-01-2008
01145D	32	Digital	A412. Profil af Grube. Set fra N.	MLB	23-01-2008
01145D	33	Digital	Oversigt over den nordlige del på felt 2. Set fra V.	MLB	23-01-2008
01145D	34	Digital	Oversigt over den sydlige del af felt 2. Set fra V.	MLB	23-01-2008
01145D	35	Digital	Oversigt over felt 1 med Vara og Klaus. Set fra Ø.	MLB	23-01-2008
01145D	36	Digital	Oversigt over felt 1 med Vara og Klaus. Set fra Ø.	MLB	23-01-2008

Tegningsliste

T-nr.	Indhold	Initialer	Grøft	Skala	SVM
24	Fladetegning	VP	Felt 01	1:100	01145-2
25	Detailtegning	MLB	Felt 01	1:20	01145-2
26	Fladetegning	MLB	Felt 01	1:100	01145-2
27	Fladetegning	VP	Felt 01	1:100	01145-2
28	Detailtegning	MLB	Felt 01 + Felt 02	1:20	01145-2
29	Fladetegning	VP	Felt 01	1:100	01145-2

30	Fladetegning	MLB	Felt 01	1:100	01145-2
31	Fladetegning	VP	Felt 02	1:100	01145-2
32	Fladetegning	MLB	Felt 02	1:100	01145-2
33	Fladetegning	MLB	Felt 02	1:100	01145-2
34	Detailtegning	VP	Felt 02	1:20	01145-2
35	Fladetegning	MLB	Felt 02	1:100	01145-2
36	Fladetegning	MLB	Felt 02	1:100	01145-2
37	Fladetegning	MLB	Felt 02	1:100	01145-2

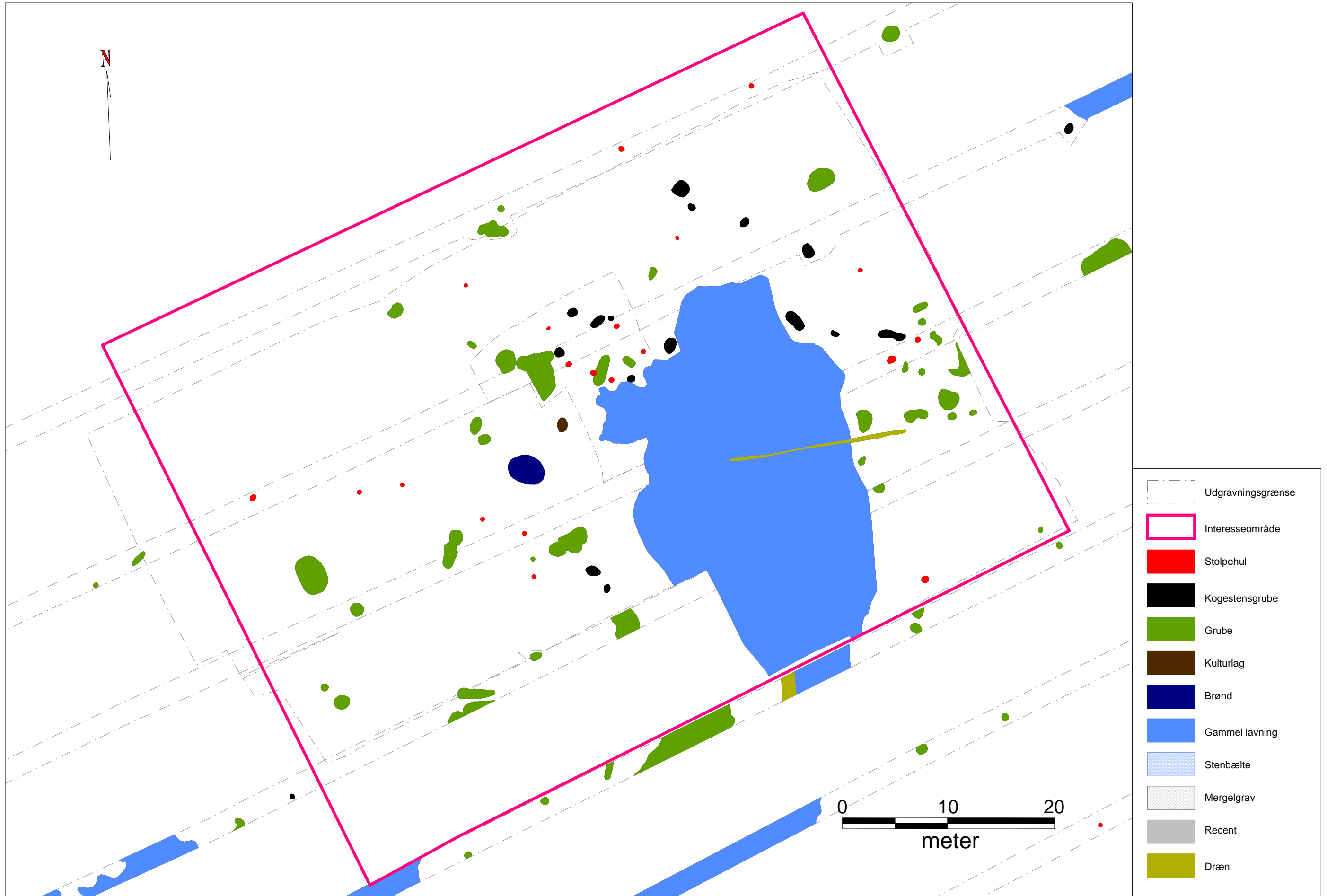
Prøveliste

Prøvenr.	Anlægsnr.	Anlægstype	Prøvetype	Liter	Indhold 0-4
1	A412	Grube	Jordprøve		
2	A380, lag 1	Brønd	Jordprøve		
3	A380, lag 2	Brønd	Jordprøve		
4	A411	Kogestensgrube	Jordprøve		
5	A396	Grube	Jordprøve		
6	A430	Grube	Jordprøve		
7	A431	Kogestensgrube	Jordprøve		
8	A427	Grube	Jordprøve		
9	A391	Grube	Jordprøve		

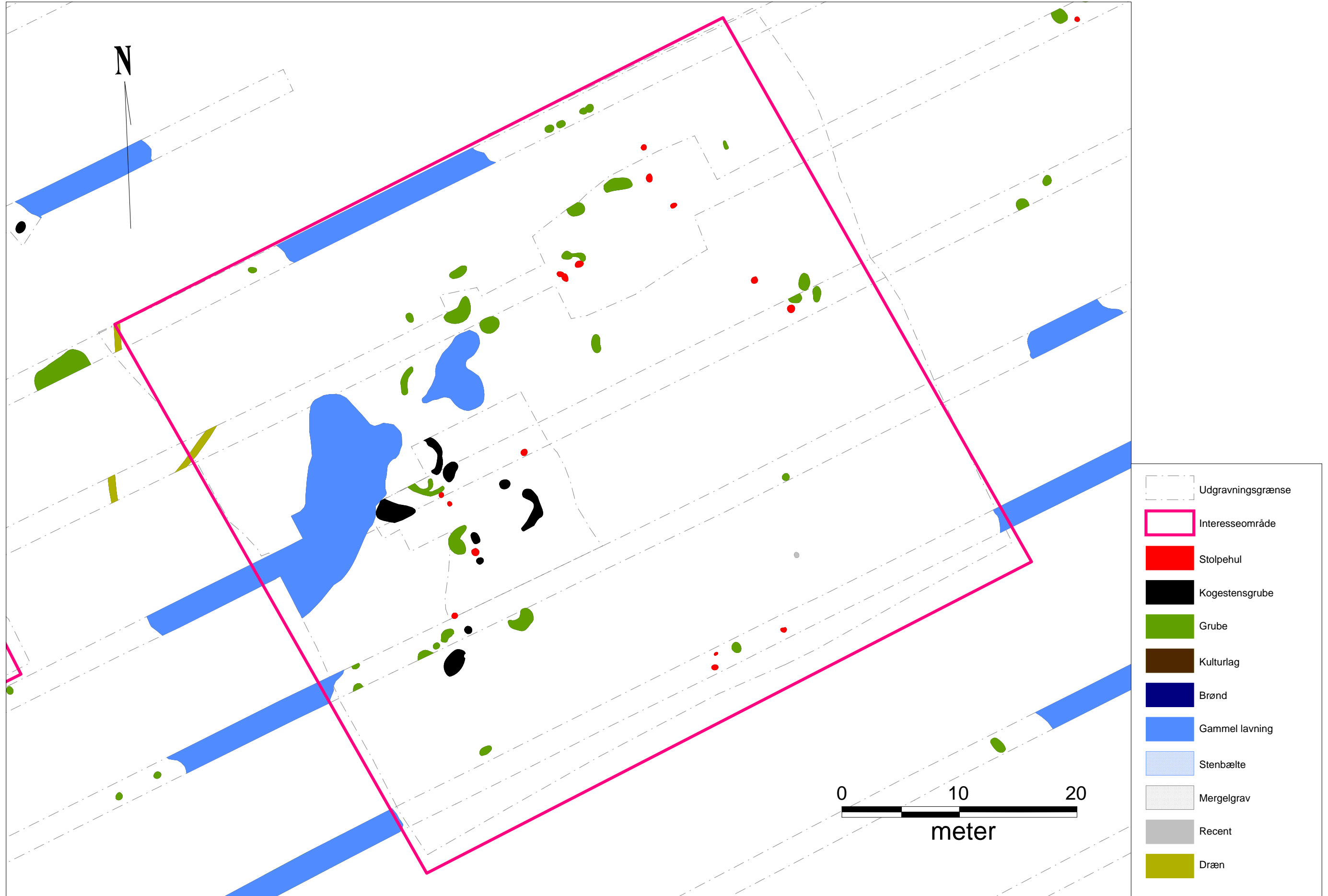
Fundliste

X-nr.	Anlæg	Materiale	Beskrivelse
011	A395	Keramik	6 groft magrede sideskår.
012	A391	Keramik	3 groft magrede sideskår
013	Lavning	Dyreknogler	1 Ribben + 1 metatarsal (Begge fra ko)
014	A412	Keramik	13 groft magrede sideskår + 6 fint magrede sideskår
015	A404	Keramik	9 stk. groft magrede sideskår. 2 stk. groft magret randskår.
016	A404	Flint	1 Skraber + 1 større afslag

Bilag 1: SVM 01145-2 Ålbæk Bro, Jystrup
Felt 01

Bilag 2: SVM01145-2 Ålbæk Bro, Jystrup
Felt 02

01145D01.JPG

01145D02.JPG

01145D03.JPG

01145D04.JPG

01145D05.JPG

01145D06.JPG

01145D07.JPG

01145D08.JPG

01145D09.JPG

01145D10.JPG

01145D11.JPG

01145D12.JPG

01145D13.JPG

01145D14.JPG

01145D15.JPG

01145D16.JPG

01145D17.JPG

01145D18.JPG

01145D19.JPG

01145D20.JPG

01145D21.JPG

01145D22.JPG

01145D23.JPG

01145D24.JPG

01145D25.JPG

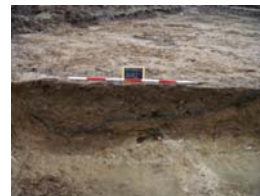
01145D26.JPG

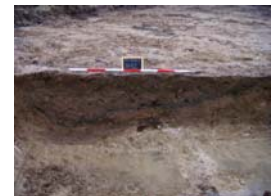
01145D27.JPG

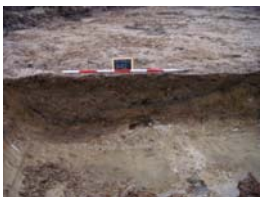
01145D28.JPG

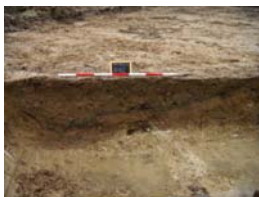
01145D29.JPG

01145D30.JPG

01145D31.JPG

01145D32.JPG

01145D33.JPG

01145D34.JPG

01145D35.JPG

SVM01145x13

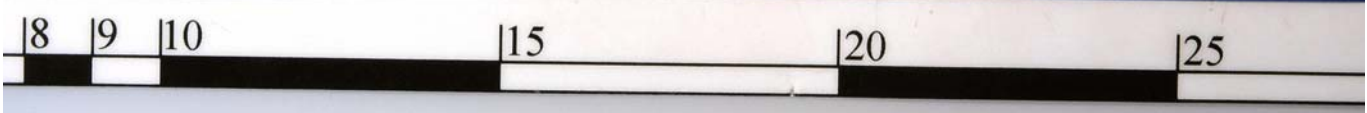
SVM01145x14

SVH 01145 X16

Y: 615577

X: 969069

T1

T2

T3

T4

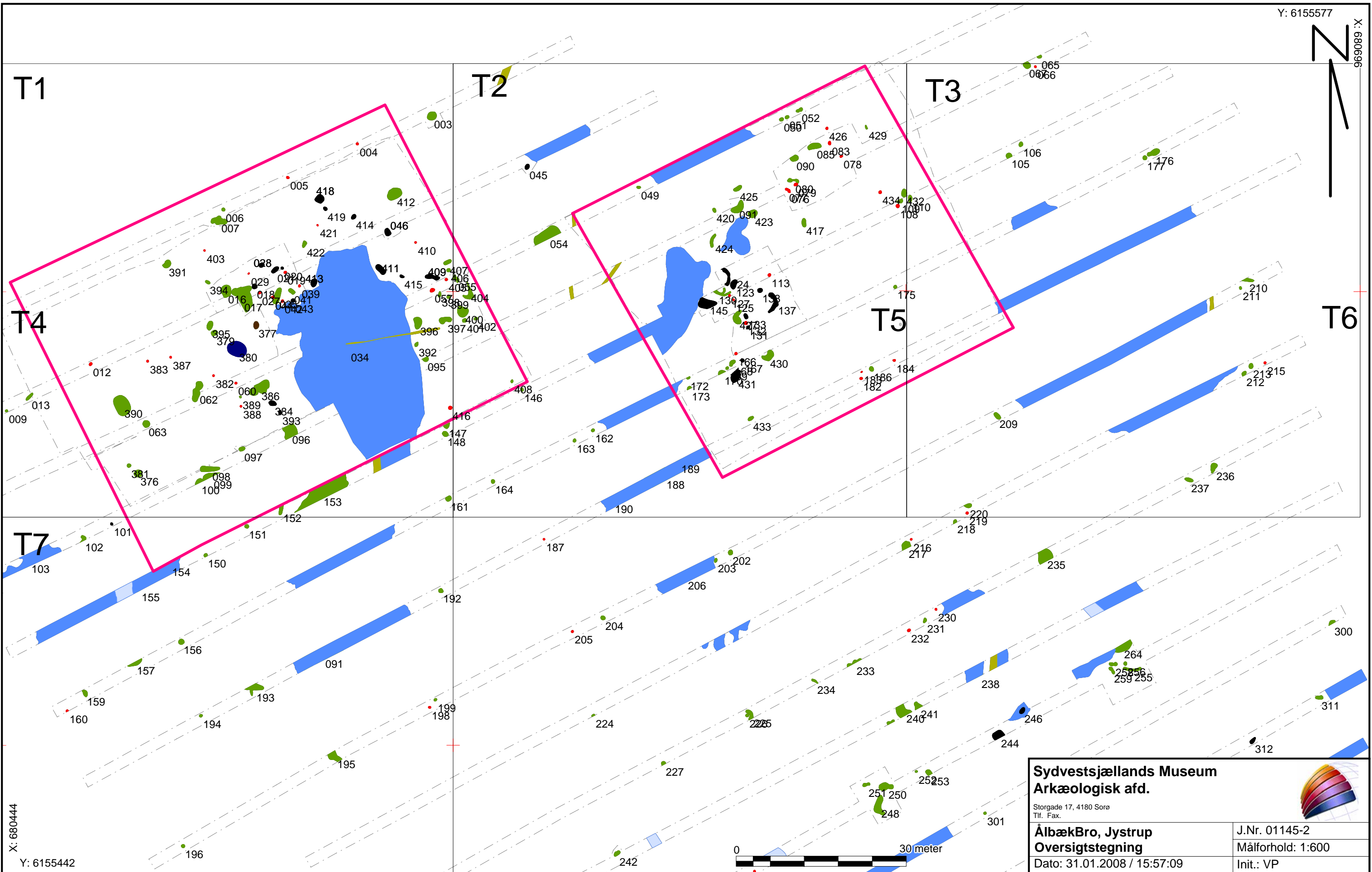
T5

T6

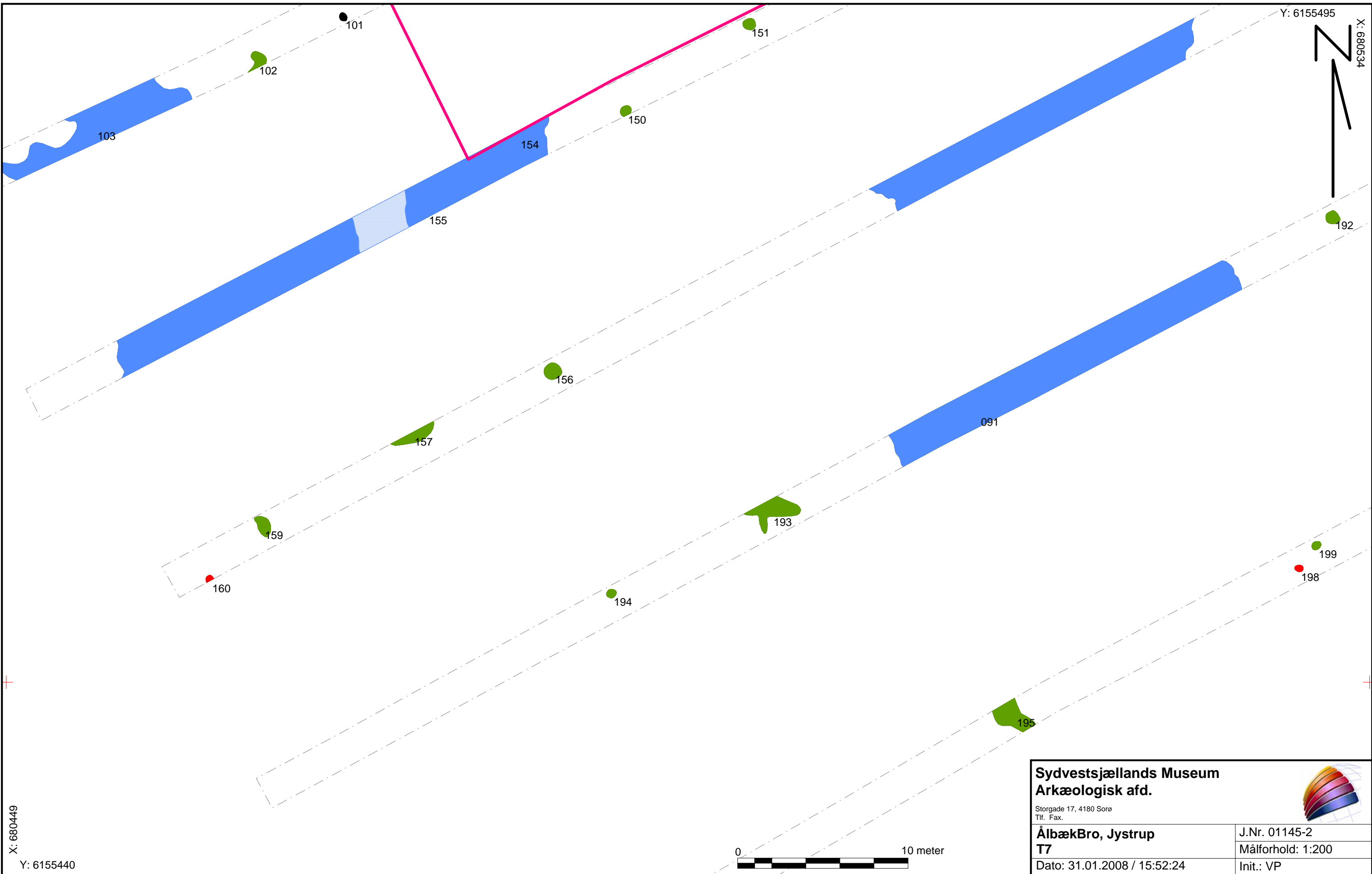
T7

X: 680444

Y: 6155442

Sydvestsjællands Museum Arkæologisk afd.		
Storgade 17, 4180 Sorø Tlf. Fax.		
ÅlbækBro, Jystrup Oversigtstegning		J.Nr. 01145-2
Dato: 31.01.2008 / 15:57:09		Målforhold: 1:600
		Init.: VP

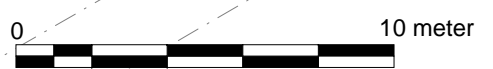
X: 680449

Y: 6155440

Y: 6155495

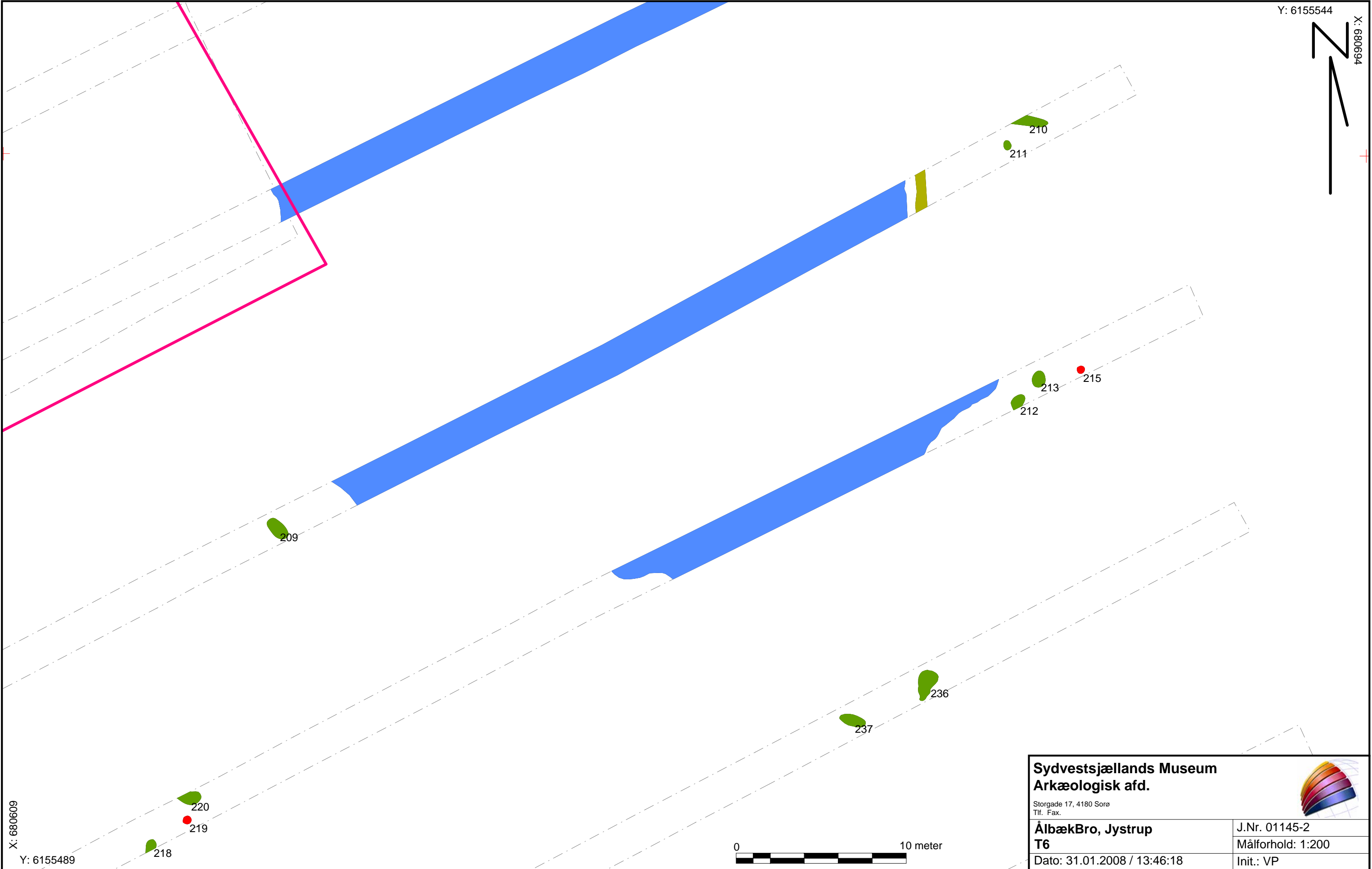
X: 680534

Sydvestsjællands Museum Arkæologisk afd. <small>Storgade 17, 4180 Sorø Tlf. Fax.</small>		
ÅlbækBro, Jystrup T7		
Dato: 31.01.2008 / 15:52:24		J.Nr. 01145-2 Målforhold: 1:200 Init.: VP

Y: 615544

X: 680694

X: 680609

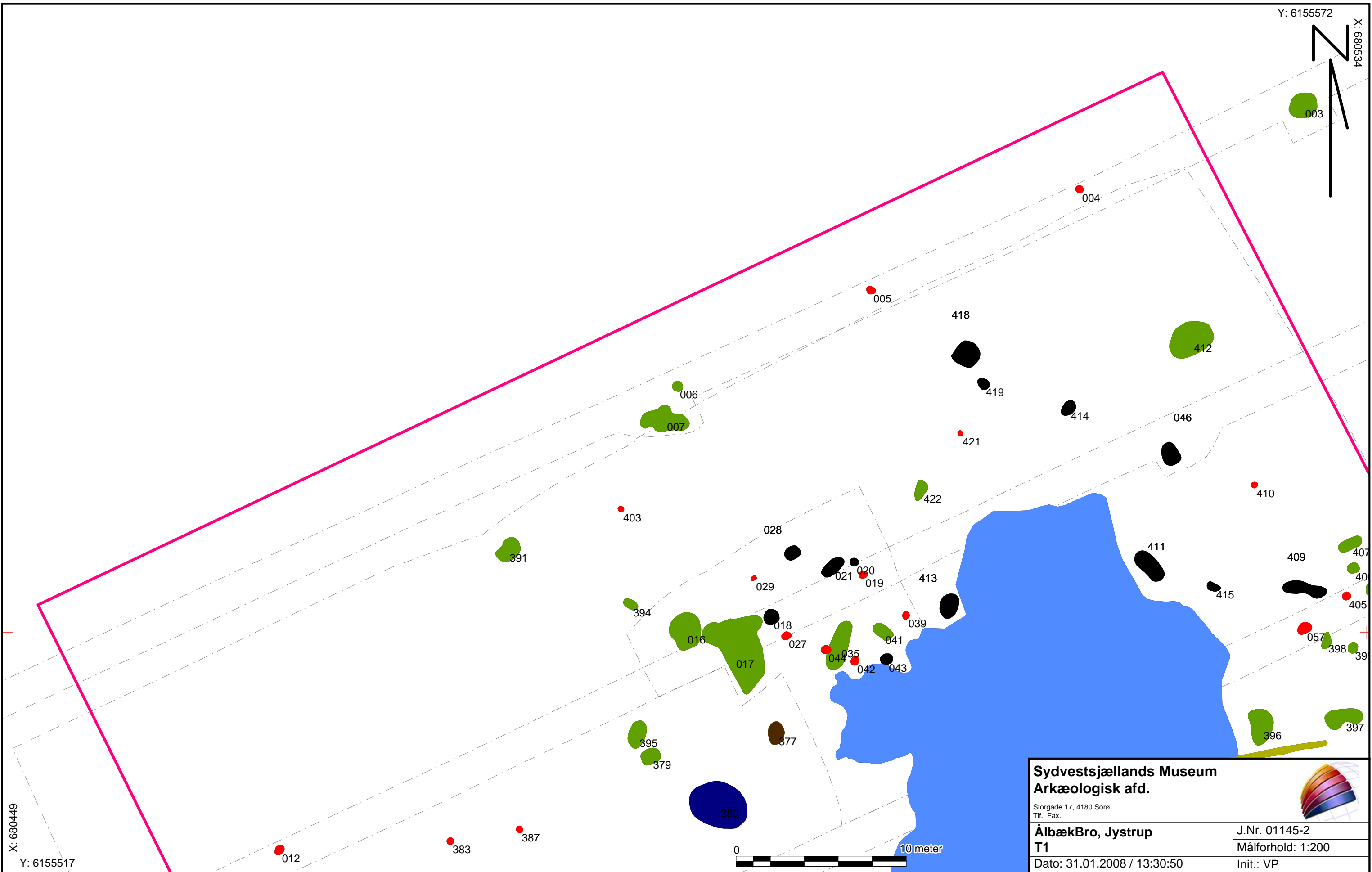
Y: 6155489

Sydvestsjællands Museum Arkæologisk afd. <small>Storgade 17, 4180 Sorø Tlf. Fax.</small>		
ÅlbækBro, Jystrup T6		
Dato: 31.01.2008 / 13:46:18		J.Nr. 01145-2 Målforhold: 1:200 Init.: VP

Y: 6155572

X: 680534

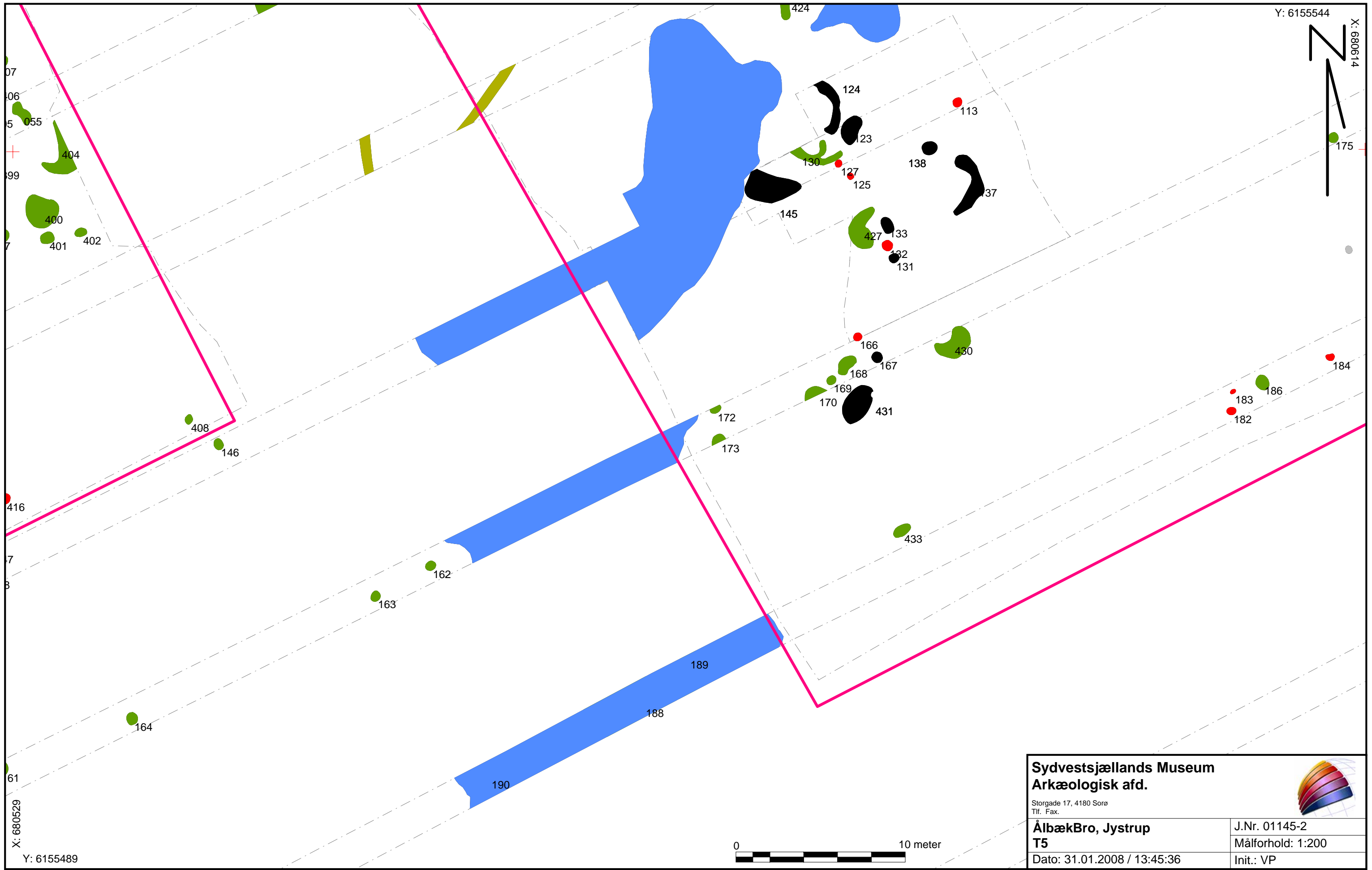

X: 680449

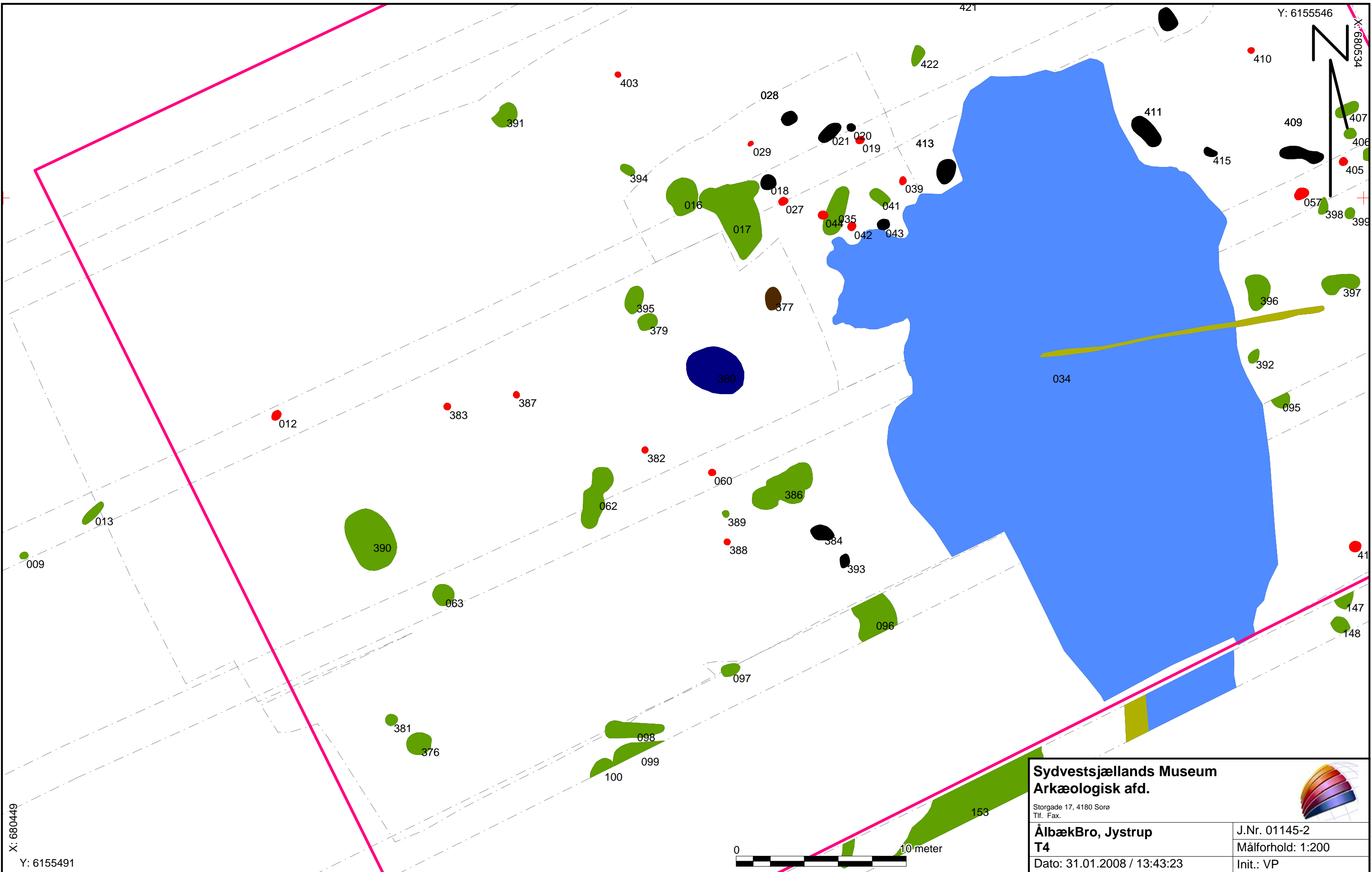
Y: 6155517

Sydvestsjælland's Museum		
Arkæologisk afd.		
<small>Storgade 17, 4180 Sorø Tlf. Fax.</small>		
ÅlbækBro, Jystrup		J.Nr. 01145-2
T1		Målforshold: 1:200
Dato: 31.01.2008 / 13:30:50		Init.: VP

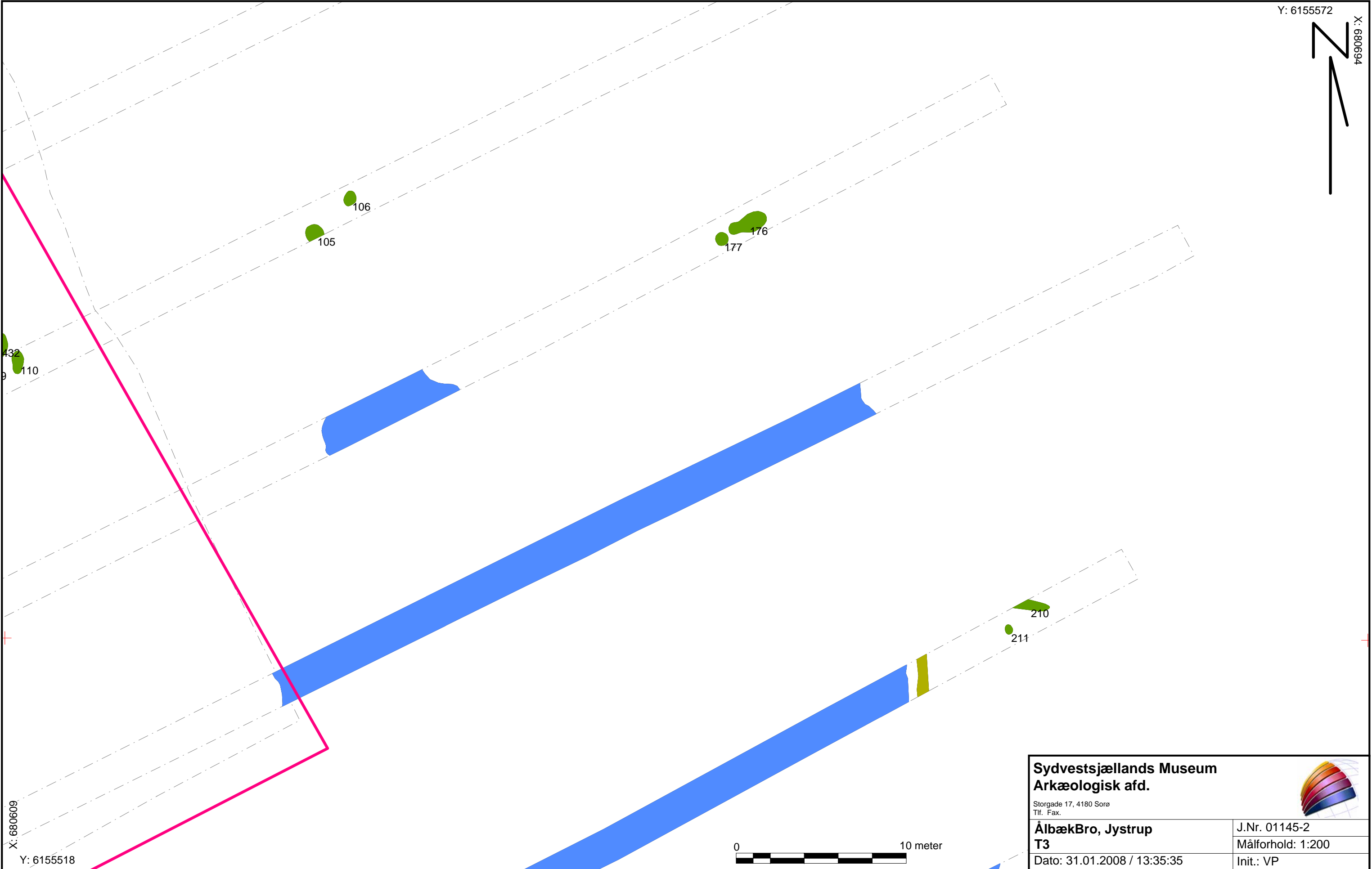
Sydvestsjællands Museum Arkæologisk afd. <small>Storgade 17, 4180 Sorø Tlf. Fax.</small>		
ÅlbækBro, Jystrup T5		
Dato: 31.01.2008 / 13:45:36		J.Nr. 01145-2 Målforhold: 1:200 Init.: VP

Sydvestsjællands Museum Arkæologisk afd.		
Storgade 17, 4180 Sorø Tlf. Fax.		
ÅlbækBro, Jystrup T4		J.Nr. 01145-2 Målforhold: 1:200
Dato: 31.01.2008 / 13:43:23		Init.: VP

Y: 6155572

X: 680694

X: 680609

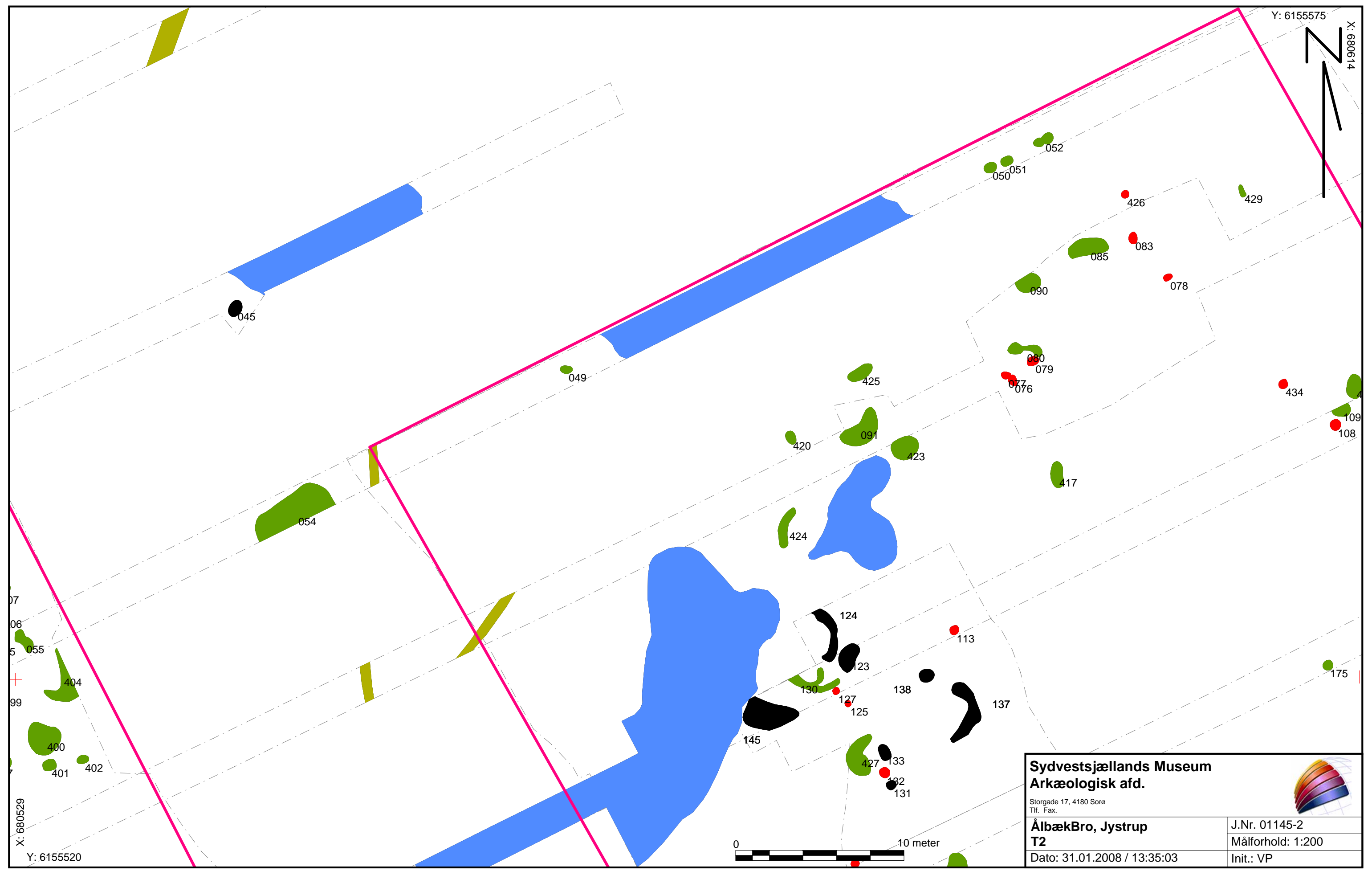
Y: 6155518

Sydvestsjællands Museum		
Arkæologisk afd.		
<small>Storgade 17, 4180 Sorø Tlf. Fax.</small>		
ÅlbækBro, Jystrup		J.Nr. 01145-2
T3		Målforhold: 1:200
Dato: 31.01.2008 / 13:35:35		Init.: VP

Y: 6155575

X: 680614

07
06
5
99
7
X: 680529
Y: 6155520

Sydvestsjællands Museum Arkæologisk afd. <small>Storgade 17, 4180 Sorø Tlf. Fax.</small>		
ÅlbækBro, Jystrup T2		
Dato: 31.01.2008 / 13:35:03		J.Nr. 01145-2 Målforhold: 1:200 Init.: VP

